



Hazırlayan: Mehmet Serdar Çarhođlu
ORSAM Uzman Yardımcısı



Ortadoğu Güncesi

21 EYLÜL - 20 EKİM

Ortadoğu Güncesi

21 Eylül: Amerikan basınında çıkan haberlerde İran'a uygulanan ek yaptırımlara destek vermesi için Batılı ülkelerin Türkiye üzerindeki baskısının artacağı iddia edildi.

21 Eylül: Filistin Başsavcılığı, Yahudilere toprak satacak Filistinlilerin ölüm cezasına çarptırılacaklarını duyurdu.

22 Eylül: İsrail Başbakanı Binyamin Netanyahu'nun, İsrail için casusluk yaparken yakalanarak mahkûm edilen Jonathan Pollard'ın serbest bırakılması karşılığında, Batı Şeria'da yeni Yahudi yerleşim birimi inşaatlarının dondurulması kararını uzatmayı teklif ettiği bildirildi

22 Eylül: Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, İsrail Cumhurbaşkanı Şimon Peres ile New York'ta görüşme yapmak gibi bir planının olmadığını açıkladı.

23 Eylül: PKK'nın dağ kadrosu yöneticilerinden Murat Karayılan, İsrail'e "Türkiye ortak düşmanımız, silah satmayın" çağrısında bulundu.

23 Eylül: Birleşmiş Milletler uzmanları, İsrail'in Gazze Şeridi'ne insane yardım götüren konvoyu düzenlediği kanlı baskında uluslararası hukuku ihlal ettiğini açıkladı.

23 Eylül: ABD Başkanı Barack Obama'nın üst düzey danışmanları ve özel bölge temsilcilerinin, Obama'nın yürüttüğü Afganistan stratejisi konusunda endişeli oldukları bildirildi.

23 Eylül: Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın İspanya'nın Sevilla kentinde ayak kabı fırlatan Hokman Joma adlı Suriyeli genç, 3 yıl hapis cezasına çarptırıldı.

23 Eylül: İran'da İran-İrak savaşının yıldönümü dolayısıyla düzenlenen Kutsal Savunma Haftası törenleri sırasında gerçekleştirilen saldırıda 11 kişinin hayatını kaybettiği bildirildi.

24 Eylül: Rusya'nın Suriye'ye P-800 Yakhont füzeleri vermesine tepki gösteren İsrail, Rusya'yı insansız hava araçları ile ilgili anlaşmayı iptal etmekle tehdit etti.

25 Eylül: Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu,

Batı basınında çıkan Türkiye'nin İran'a yönelik BM yaptırımlarına uymadığı yönündeki haberlere sert tepki gösterdi.

25 Eylül: Uluslararası Atom Enerjisi Kurumu Genel Kurulu, Arap ülkeleri, İran ve bağlantısız ülkelerin ortaklaşa hazırladığı "İsrail'in nükleer yetenekleri" başlıklı karar tasarısını ele alacak.

25 Eylül: İsrail'in, işgali altında olan Filistin topraklarında yeni Yahudi yerleşim birimi inşa etmeme yönünde aldığı 10 aylık süre bugün sona eriyor.

26 Eylül: İran Cumhurbaşkanı Mahmud Ahmedinejad, nükleer yakıt üreten büyük ülkeler tarafından İran'daki tıbbi araştırmalar için nükleer yakıt gönderilmesi durumunda, ülkesinin uranyum zenginleştirme programını sona erdirebileceğini söyledi.

26 Eylül: Hamas ve El Fetih yöneticileri, Filistinli grupların uzlaşma süreci ile ilgili olarak Suriye'nin başkenti Şam'da bir araya geldi.

27 Eylül: Gazze Şeridi'ne uygulanan İsrail ablukasını kırmak üzere, bu kez dünya çapındaki Yahudi örgütlerce düzenlenen bir organizasyonla yeni bir yardım gemisi daha yola çıktı.

28 Eylül: İsrail'in, yeni yerleşim birimi inşaatlarını 10 ay için dondurma kararının süresinin önceki gün sona ermesi üzerine yerleşimciler Batı Şeria'da konut inşa etme yarışına girdi.

28 Eylül: Rusya'nın S-300 füze savunma sistemlerini İran'a satmaması, Tahran'ın sert tepkisine neden oldu. Savunma Bakanı Ahmet Vahidi, Moskova'yı "güvenilmez" olarak nitelendirirken İran parlamentosu, Güvenlik Komisyonu Başkanı Alaeddin Boroujerdi de Rusya'yı mahkemeye vereceklerini söyledi.

28 Eylül: Birleşmiş Milletler, sel felaketi sonrası zor günler geçiren Pakistan'a, yardımlardan sorumlu özel temsilci olarak Büyükelçi Engin Soysal'ı atadı.

28 Eylül: İsrail, BM İnsan Hakları Konseyi'ne, "saplantı derecesinde taraflı" davrandığı iddiasıyla, 2008-2009 Gazze saldırısıyla ilgili soruşturmaya son vermesi çağrısında bulundu.

Ortadoğu Güncesi

28 Eylül: ABD Savunma Bakanlığı, askeri sırların ortaya çıkmasından korktuğu için bir Amerikan askerinin Afganistan üzerine yazdığı kitabın ilk baskısının tümünü satın alarak imha etti.

29 Eylül: İsrail yüksek mahkemesi, son yılların en tartışmalı kararlarından birine imza atarak, Doğu Kudüs'ün en önemli Filistin mahallelerinden birinin Yahudileşmesinin önünü açtı.

29 Eylül: BM İnsan Hakları Konseyi'nin İsrail'in Mavi Marmara baskınını soruşturan 3 kişilik heyetinde yer alan eski savaş suçları savcısı Desmond de Silva, Uluslararası Ceza Mahkemesi'nin baskın dosyasını gündemine alabileceğini, bunun için hukuki yetkisinin bulunduğunu söyledi.

29 Eylül: ABD Başkanı Barack Obama, Afganistan'daki savaşın Irak'taki savaştan daha zor olduğunu, ancak bölgedeki birliklerin güçlendirilmesine yönelik stratejisinin "şimdilik" başarısızlığa uğramadığını söyledi.

29 Eylül: Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu, "Biz Türkiye olarak İsrail'in Yahudi yerleşimlerini durdurmasını ve moratoryumu uzatmasını, Filistin tarafının da barış vizyonuyla görüşmelere devam etmesini istiyoruz" dedi.

29 Eylül: İsrail Başbakanı Binyamin Netanyahu ile iktidar ortağı ve Dışişleri Bakanı Avigdor Lieberman arasındaki gerginlik Netanyahu'nun, dışişleri bakanının sözlerinin İsrail'in tavrını temsil etmediğini söylemesi üzerine yeniden alevlendi.

30 Eylül: İsrail donanmasının Gazze Şeridi'ne yardım götürmeye çalışan ve İsrail ile diğer ülkelerden Yahudi yolcuları taşıyan Irene adlı tekneyi önceki gün ele geçirmesinin ardından gözaltına alınan 5 İsrailli yolcu, teknenin ele geçirilmesi sırasında aşırı güç kullanıldığını iddia etti. İsrail ordusu ise teknenin herhangi bir olay çıkmadan ele geçirildiğini savunmuştu.

30 Eylül: BM İnsan Hakları Konseyi, İsrail'in Gazze'ye yardım götüren gemilere baskın düzenleyerek 9 Türk'ü ölümüne neden olduğu soruşturma raporunu onaylayan tasarıyı kabul etti.

1 Ekim: Pakistan makamları, Afganistan'daki NATO askerleri için stratejik öneme sahip des-

tek yolunun kapatıldığını bildirdi. Afganistan'ın istikrar ve kalkınması için her türlü katkıyı veren Türkiye, 1 yıl daha Kabil bölge komutanlığı görevini yürütmeyi kabul etti.

1 Ekim: Pakistan eski Devlet Başkanı Pervez Müşerref, ülkesinin yeni darbe tehdidiyle karşı karşıya olduğunu söyledi.

3 Ekim: Suriye Devlet Başkanı Beşsar Esed, ikili ilişkileri, bölgesel ve uluslararası konuları ele almak amacıyla dün İran'ın başkenti Tahran'da İran Cumhurbaşkanı Mahmud Ahmedinejad ile bir araya geldi.

3 Ekim: Mart ayında yapılan genel seçimlerin üzerinden yaklaşık yedi ay geçmesine rağmen Irak'ta hükümet kurulamadı. Iraklı siyasetler bu şekilde dünyadaki hükümet kuramama rekorunu kırdılar.

4 Ekim: Türkiye-Suriye Yüksek Düzeyli Stratejik İşbirliği Konseyi'nin ikinci bakanlar toplantısı Lazkiye'de yapıldı. Türkiye'nin 12 bakanla katıldığı ortak kabine toplantısında, geçtiğimiz sene imzalanan 51 anlaşmanın uygulaması gözden geçirildi. Dışişleri Bakanı Davutoğlu, Gaziantep-Halep hızlı tren hattı projesinin hayata geçirileceğini müjdeledi.

5 Ekim: Batı Şeria'da bulunan Beytüllahim yakınlarındaki Beyt Facar adlı Filistin köyündeki bir camii kundaklandı.

6 Ekim: İsrail askerlerinin, gözetine aldıkları Filistinlilere yönelik kötü muamelelerini gösteren bir video kaydı daha ortaya çıktı.

7 Ekim: Pakistan'ın eski Devlet Başkanı Pervez Müşerref, ülkenin güvenlik güçlerinin Keşmir'de savaşması için militan eğittiğini kabul etti.

8 Ekim: İran Cumhurbaşkanı Mahmud Ahmedinejad, Katolik Kilisesi lideri Papa 16. Benedict'e bir mesaj göndererek "Batı'daki İslamofobi'ye karşı işbirliği" çağrısında bulundu.

10 Ekim: İsrail'in saldırısı sonucunda Gazze'ye yardım götüren filoda hayatını kaybedenlerin yakınları Uluslararası Ceza Mahkemesi'ne (UCM) başvurdu.

Ortadoğu Güncesi

10 Ekim: Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD) Genel Sekreteri Angel Gurría, bu ay sonunda Kudüs'te yapılacak olan OECD konferansının, İsrail Turizm Bakanı'nın bazı açıklamalarından dolayı iptal edilebileceğini söyledi.

10 Ekim: Türkiye'den 12 bakan ile Lazkiye'de 2 Ekim'de gerçekleştirilen Yüksek Düzeyli Stratejik İşbirliği Konseyi'nin ardından iki ülkenin liderleri dün de Şam'da bir araya geldi.

10 Ekim: Afganistan Devlet Başkanı Hamid Karzai, uzun bir süredir Taliban ile gizli görüşmeler yürüttüklerini açıkladı.

10 Ekim: Kendisini ziyaret eden İspanyol ve Fransız meslektaşlarının İsrail politikalarını eleştirmesi üzerine Lieberman, konuk bakanları İkinci Dünya Savaşı öncesi Nazi Almanya'sıyla uzlaşmaya çalışan Avrupalı liderlere benzemekle suçladı.

10 Ekim: Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, Pakistan Başkanı Yusuf Rıza Gilani ile İslamabad'da bir araya geldi.

14 Ekim: Son yüzyılın en büyük afetlerinden birini yaşayan Pakistan'a destek için bu ülkeye giden Başbakan Recep Tayyip Erdoğan selden en fazla etkilenen bölgeleri gezdi.

14 Ekim: ABD, İsrail Başbakanı Binyamin Netanyahu'nun Yahudi yerleşim birimlerindeki inşaatlarının dondurulması karşılığında Filistinlilerin İsrail'i Yahudi devleti olarak tanıması çağrısına destek verdi.

14 Ekim: İran Cumhurbaşkanı Mahmud Ahmedinejad, günlerdir konuşulan Lübnan ziyaretine başladı. Ziyaret dolayısıyla başkent Beyrut sokaklarını dolduran binlerce kişi Ahmedinejad'a sevgi gösterisinde bulundu.

15 Ekim: İran Cumhurbaşkanı Mahmud Ahmedinejad, ABD ve İsrail'in itiraz ettiği Lübnan ziyaretinde önemli anlaşmalara imza attı. Ziyarete 17 anlaşma imzalandı.

15 Ekim: Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi kararına uyararak İran'a S-300 füze savunma sistemlerini satışını iptal eden Rusya'ya İsrail'den insansız hava aracı desteği geldi.

16 Ekim: Ortadoğu barış sürecini oyalama taktikğine dönüştüren İsrail Başbakanı Binyamin Netanyahu, Doğu Kudüs'te Yahudiler için 238 yeni konutun inşasına onay verdi.

16 Ekim: Afganistan'daki NATO kuvvetlerinin komutanı General David Petraeus, üst düzey bir Taliban komutanının Afgan hükümetiyle görüşmeler yapmak üzere Kabil'e gidişine yardımcı olduklarını söyledi.

17 Ekim: ABD Başkanı Barack Obama'nın selefi George Bush'un Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'dan başta Kudüs'teki arazi ve binaların tapu kayıtları olmak üzere Filistin'e ilgili Osmanlı belgelerini BM'ye vermesini önerdiği, ancak Erdoğan'ın belgelerin İsrail'e verileceği endişesiyle bunu reddettiği iddia edildi.

18 Ekim: ABD Başkanı Barack Obama tarafından 2 Eylül'de başlatılan Ortadoğu barış süreci, İsrail'in Doğu Kudüs'te 238 konut inşasına onay vermesiyle bitme noktasına geldi. Süreçten ümitlerini kesen Filistinliler ise alternatif olarak BM Güvenlik Konseyi'ne gitmeyi planlıyor. Ancak bu adım için Amerika'da 2 Kasım'da yapılacak ara seçimlerin bekleneceği belirtiliyor.

18 Ekim: İsrail'in başkenti Tel Aviv'de toplanan binlerce kişi, Yahudi olmayanların vatandaşlık için İsrail devletine bağlılık yemini etmelerini öngören tasarıyı protesto etti.

18 Ekim: Gazze'ye yardım götüren gemilerden Mavi Marmara'ya düzenlenen saldırıyı soruşturmak üzere İsrail'in kurduğu ulusal araştırma komisyonu, gemi tanıklarının ifadelerini istedi.

19 Ekim: Mavi Marmara baskınında yolcuların malzemelerini çalan İsrail askerine 5 ay hapis cezası verildi.

19 Ekim: Son zamanlarda ilişkilerini geliştiren İsrail ile Yunanistan arasında havacılık alanında işbirliğine öngören anlaşma imzalandı.

20 Ekim: İran, nükleer programı sebebiyle Batı ile kriz yaşamasına rağmen ABD'nin öncülüğünde kurulan Uluslararası Afganistan Temas Grubu'nun İtalya'nın başkenti Roma'da düzenlediği toplantıya ilk kez katıldı.